

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2529). รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิก
องค์กรสตรีในการพัฒนาชนบท : ศึกษาเฉพาะ กพสม. กองวิจัยและประเมินผล
กรมการพัฒนาชุมชน.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). **ท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร:
คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2544). **คู่มือการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- _____. (2546). **สรุปผลการวิจัยธุรกิจชุมชน 58 โครงการ: โครงการวิจัยเพื่อพัฒนารัฐกิจ
ชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมส่งเสริมการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2553). **ภูมิปัญญาท้องถิ่น**. ค้นเมื่อ
วันที่ 9 เมษายน 2558 จาก <http://tkagri.doec.go.th>.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **การพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและ
ท้องถิ่นเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญ
ศึกษา.
- กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา. (2550). (มกราคม – มีนาคม 2550). “วันนั้นที่ห้องสี่ชมพู. ใน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. **วารสารวิชาการ**.
10(1): 6 - 7
- จรัญญา บันเทิง. (2548). **การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท**. กรุงเทพมหานคร: โอ เอ พรินต์ติ้ง
การพิมพ์.
- เจียมพดล ไชยาลักษณ์. (2542). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการปฏิรูปโรงเรียนและ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่**. ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชัยวัฒน์ วรรณพงษ์. (2541). “ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้อย่างไร”. **ปฏิรูปการศึกษา** 1,1 (กันยายน
2541) : 8
- ชินรัตน์ สมสืบ. (2539). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท**. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2540). **การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วน
ร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร**.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2546). **ครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ 3: ภาคกลางและภาคตะวันออก**.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

- ทรงจิต พูลลาภ และคนอื่นๆ. (2546). **ศึกษาวิจัยภูมิปัญญาไทย ทั้ง 4 ภาค**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ทศพร สิทธิธนะชัย. (2552). **การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนอนุบาลประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1**. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นงเยาว์ อุทุมพร. (2558). **รายงานการวิจัยการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนเขตธนบุรี**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- _____. (2559). **รายงานการวิจัยศักยภาพและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- นภดล ฮมแสน. (2546). **การวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนท้องถิ่นกับการจัดการอุทยานแห่งชาติกรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นภยา คงยิ้ม. (2549). **ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นิคม ชมพูหลง. (2548). **ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2**. มหาสารคาม: อภิชิตการพิมพ์.
- นิตยา เกตุครุฑ. (2550). **รูปแบบการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการพัฒนาไม้ผล ตำบลนานกกก อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- นุชลี คล้ายวันเพ็ญ. (2553). **การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพระนคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประกอบ ใจมั่น. (2547). **การพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศ ะสี. (2542). **ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจสังคมและศิลปกรรม**. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- _____. (2547). **ทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ.
- ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2557). **การจัดการห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: มีนเซอร์วิส ซัพพลาย.
- พจนี เทียมศักดิ์. (2543). **ปฏิสัมพันธ์ของการเรียนรู้ในชุมชนโรงเรียน**. ปรินญาณิพนธ์การศึกษา ดุษฎีบัณฑิต (พัฒนศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- พวงรัตน์ วิทย์ตมาภรณ์. (2541). การศึกษาการใช้แหล่งความรู้ในชุมชนในการเรียนการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต(วิชาสังคมศึกษา)ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระครูวินัย ประจักษ์. (2545). การสืบทอดและพัฒนาภูมิปัญญา:ปัจจัยที่เกื้อหนุน. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ.
- พระมหาสิรินธร สุรินโท บัวไข. (2551). การศึกษาสภาพการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาหลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ไพพรรณ เกียรติโชติชัย. (2541). กิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: ศรีอนันต์การพิมพ์.
- ยุพา สัมสิริอำนวยการศึกษาศึกษา. (2551). การถ่ายทอดภูมิปัญญาและการสืบทอด. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรม. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- _____. (2545). พจนานุกรม. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- เรไร ไพรวรรณ. (2548). รายงานการวิจัยการถ่ายทอดภูมิปัญญาชาวบ้าน : กรณีศึกษาชุมชนในเขตธนบุรี. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- วรพจน์ อาษาธิรัฐ. (2550). การเล่นพื้นบ้าน : ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาเด็ก. วารสารครุศาสตรมหาบัณฑิตราชภัฏเลย.1(1), 36-40.
- วารีย์ หอมอุดม. (2553). คุณค่าของภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย และการสืบทอด. ค้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2557. จาก <http://www.kroobannok.com>
- วีไล กันทะใจ. (2550). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสาระการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีเรื่องภูมิปัญญาไทยในตุงล้านนา โรงเรียนบ้านร่องกวาง(จันทิมาคม) อำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาหลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ศศิธร ธรรมโสภิต. (2553). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตคลองสาน สังกัด กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริลักษณ์ ศรีสมบุญ. (2553). การบริหารแหล่งเรียนรู้ในชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สมบัติ พรหมพันธ์. (2551). แนวทางการปฏิบัติงานของผู้สูงอายุในโครงการส่งเสริมศักยภาพการใช้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. (2547). เล่มที่ 23. **ภูมิปัญญาและปราชญ์ชาวบ้าน**.
กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว.
- สารานุกรมวิกิพีเดีย. (2558). สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2556 จาก <http://th.wikipedia.org/>
- สุดารัตน์ ชาญเลขา. (2545). **รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันราชภัฏกับชุมชน**. วิทยานิพนธ์
สาขาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2539). **เอกสารการสอนชุดวิชา โรงเรียนกับชุมชน
หน่วยที่ 1 – 7**. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพมหานคร: ชวนพิมพ์.
- _____. (2539). **เอกสารการสอนชุดวิชา โรงเรียนกับชุมชนหน่วยที่ 8 – 15**. (พิมพ์ครั้งที่ 14).
กรุงเทพมหานคร: ชวนพิมพ์.
- สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. (2541). **ภูมิปัญญาชาวบ้านในภาคใต้**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สมน อมรวิวัฒน์. (2544). **กระบวนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ**.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. (2545). **แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: แพร์พิทยา.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2543). (มีนาคม – เมษายน 2543). “การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจ
พอเพียงตามแนวพระราชดำริ” **วารสารข้าราชการครู**. 45(2): 35.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2534). **ภูมิปัญญาชาวบ้าน**. กรุงเทพมหานคร:
ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). **แนวทางการส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัด
การศึกษา**. กรุงเทพมหานคร:สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2544). **การบริหารโรงเรียนตามแนวปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร:ครูสภา
ลาดพร้าว.
- สำนักงานเขตธนบุรี. (2557). **เอกสารโครงการธนาคารคลังสมองกรุงเทพมหานคร**.
กรุงเทพมหานคร.(อัดสำเนา).
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. (2544). **การพัฒนาและการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน**
กรุงเทพมหานคร
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อนงค์ศิริ วิชาลัย. (2552). **เอกสารคำสอนรายวิชาแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น**.
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อรรถนพ ไฝเอ้อย. (2547). **การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย,
เชียงใหม่**. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2540). **ภูมิปัญญาชาวบ้านสี่ภูมิภาค: วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของ
ชาวบ้านไทย**. นนทบุรี: โครงการกิตติเมธี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.

ภาษาอังกฤษ

- Arnstein, S. R. (1969). "Ladder of Citizen Participation". **Journal of American Institute of Planners**.35 (July 1969): 216 - 224.
- Cohen , J. M., & Uphoff, N. T. (1981). **Rural Development Participation : Concept And Measures for Project Design Implementation and Evaluation**. Ithaca, NY: Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.
- Dougla, M. (1970). Some Perspective on the Phenomenon of Participation. **Adult Education Journal**. 20(2): 88 - 98; 1970.
- Gustavo, Wilches-Chaux. (1992). The Meaning of Participation. In Brand, Peter Charles. (ed.), **Community Participation: Proceedings**.Habinet International Seminar. Colombia: Habinet.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่